

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 17 stycznia 2018 r. po rozpoznaniu wniosku z dnia 11 stycznia 2018 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. odmówił ponownego ustalenia wysokości kapitału początkowego A. K. na dzień 1 stycznia 1999 r., ponieważ w wyniku dokonanego przeliczenia, wartość kapitału początkowego nie uległa zmianie. Jednocześnie organ rentowy nadmienił, że okres zatrudnienia w Spółdzielni Pracy (...) w P. od 15 stycznia 1970 roku do 30 stycznia 1971 roku nie został wystarczająco udowodniony. Przedłożone świadectwo pracy z dnia 1 marca 1971 roku nie spełnia wymogów formalnych – brak jest pieczętki imiennej osoby wystawiającej powyższy dokument.

/decyzja z dnia 17.01.2018r - nieponumerowane akta kapitałowe/

W dniu 29 stycznia 2018 r. wnioskodawca złożył odwołanie od powyższej decyzji, wnosząc o jej zmianę poprzez uwzględnienie przy obliczeniu wysokości kapitału początkowego okresu zatrudnienia w Spółdzielni Pracy (...) w P. od 15 stycznia 1970 roku do 30 stycznia 1971 roku. W uzasadnieniu podniósł, że wystarczająco udokumentował sporny okres zatrudnienia, gdyż na przedłożonym świadectwie pracy widnieje podpis osoby wystawiającej oraz pieczętka zakładu pracy. Obecnie brak jest możliwości wystawienia ponownie świadectwa pracy, gdyż zakład pracy już nie istnieje.

/odwołanie k. 2/

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, przytaczając argumentację wskazaną w zaskarżonej decyzji.

/odpowiedź na odwołanie k. 5-5 odw./

Na rozprawie w dniu 19 września 2018 r. wnioskodawca poparł odwołanie, pełnomocnik ZUS wniósł o oddalenie odwołania.

/stanowiska stron 00:00:45 - 00:02:59- płyta CD k. 27/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca A. K., urodzony (...), z wnioskiem o ustalenie kapitału początkowego wystąpił w dniu 23 czerwca 2010 r., według najkorzystniejszego wariantu.

/wniosek k. 1-1 odw. akt kapitałowych/

Decyzją z dnia 8 września 2010 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. dokonał ustalenia wysokości kapitału początkowego A. K. na dzień 1 stycznia 1999 r. Do ustalenia wartości kapitału początkowego organ rentowy przyjął przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych, tj. od dnia 1 stycznia 1980 r. do dnia 31 grudnia 1989 r. w kwocie 795,17 zł ze wskaźnikiem wysokości podstawy wymiaru wynoszącym 65,13% oraz uwzględnił 30 lat, 3 miesiące i 18 dni, tj. 363 miesiące okresów składkowych oraz 2 miesiące okresów nieskładkowych. Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustalono w wyniku pomnożenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 65,13% przez kwotę 1.220,89 zł, tj. kwotę bazową (65,13 % x 1.220,89 zł = 795,17 zł).

/decyzja z dnia 08.09.2010r. nieponumerowane akta kapitałowe/

W dniu 30 sierpnia 2017 r. wnioskodawca złożył wniosek o ponowne ustalenie kapitału początkowego.

/wniosek z dnia 30.08.2017r. nieponumerowane akta kapitałowe /

Decyzją z dnia 7 listopada 2017 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. dokonał ponownego ustalenia wysokości kapitału początkowego A. K. na dzień 1 stycznia 1999 r. Do ustalenia wartości kapitału początkowego organ rentowy przyjął przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych, tj. od dnia 1 stycznia 1977 r. do dnia 31 grudnia 1986 r. w kwocie 937,03 zł ze wskaźnikiem wysokości podstawy wymiaru wynoszącym 76,75 % oraz uwzględnił 30 lat, 5 miesięcy i 18 dni, tj. 365 miesiące okresów składkowych. Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustalono w wyniku pomnożenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 76,75 % przez kwotę 1.220,89 zł, tj. kwotę bazową ($76,75 \% \times 1.220,89 \text{ zł} = 937,03 \text{ zł}$).

/decyzja z dnia 07.11.2017r. nieponumerowane akta kapitałowe/

Do obliczenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego przyjęto:

- w 1977 r. – 54.809,00 zł, wwpw 99,38 %,
- w 1978 r. – 51.601,00 zł, wwpw 87,99%,
- w 1979 r. – 56.029,00 zł, wwpw 87,65%,
- w 1980 r. – 64.689,00 zł, wwpw 89,25 %,
- w 1981 r. – 73.355,00 zł, wwpw 79,50 %.
- w 1982 r. – 86.748,00 zł wwpw 62,15%,
- w 1983 r. – 110.495,00 zł wwpw 63,61%,
- w 1984 r. – 149.178,00 zł wwpw 73,83%,
- w 1985 r. – 125,275,00 zł wwpw 56,93 %,
- w 1986 r. – 194.400,00 zł wwpw 67,23%.

/wyliczenia z dnia 07.11.2017r. – nieponumerowane akta kapitałowe/

Zaskarżoną decyzją z dnia 17 stycznia 2018 r. po rozpoznaniu wniosku z dnia 11 stycznia 2018 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. odmówił ponownego ustalenia wysokości kapitału początkowego A. K. na dzień 1 stycznia 1999 r., ponieważ w wyniku dokonanego przeliczenia wartość kapitału początkowego nie uległa zmianie. Jednocześnie organ rentowy nadmienił, że okres zatrudnienia w Spółdzielni Pracy (...) w P. od 15 stycznia 1970 roku do 30 stycznia 1971 roku nie został wystarczająco udowodniony. Przedłożone świadectwo pracy z dnia 1 marca 1971 roku nie spełnia wymogów formalnych – brak jest pieczętki imiennej osoby wystawiającej powyższy dokument.

/decyzja z dnia 17.01.2018r - nieponumerowane akta kapitałowe/

Wnioskodawca z zawodu jest technikiem odzieży. W okresie od 1 lutego 1966 roku do dnia 30 listopada 1969 roku pracował w prywatnym zakładzie jako uczeń na stanowisku krawca. W okresie od dnia 15 stycznia 1970 roku do dnia 30 stycznia 1971 roku A. K. był zatrudniony w Spółdzielni Pracy (...) w P. na stanowisku krawca miarowego w punkcie usługowym w pełnym wymiarze czasu pracy. Kierownikiem punktu, w którym pracował wnioskodawca był F. K., później W. S.. Na tym samym stanowisku co wnioskodawca był także zatrudniony K. W.. W okresie od dnia 25 czerwca 1971 roku do dnia 31 października 1985 roku ubezpieczony pracował w Zakładach (...) w P. jako krawiec, a następnie prowadził działalność gospodarczą – zakład krawiecki.

/zeznania wnioskodawcy – 00:04:33-00:05:06 – płyta CD k.27 w związku z 00:03:21- 00:14:47 – płyta CD k.19; potwierdzenia ubezpieczenia – k. 37; świadectwa pracy – k.4-5 akt ZUS/

Uwzględniając sporny okres zatrudnienia odwołującego się w Spółdzielni Pracy (...) w P., wysokość kapitału początkowego wnioskodawcy wynosi na dzień 1 stycznia 1999 roku 135.929,42 zł przy uwzględnieniu okresów składkowych w wymiarze 31 lat 6 miesięcy i 5 dni. Przyjęcie za sporny okres minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w j.g.u. pozostaje bez wpływu na podstawę wymiaru kapitału początkowego skarżącego – nadal najkorzystniejszy jest wskaźnik wysokości podstawy wymiaru z 10 kolejnych lat kalendarzowych, tj. z lat 1977 – 1986 w wysokości 76,75%.

/pismo pełnomocnika ZUS – k.20, hipotetyczne wyliczenia – k.21-24 odwrót/

Związek (...) w W. w piśmie z dnia 15 maja 2018 roku wskazał, że posiada szczątkową dokumentację płacową pracowników Spółdzielni Pracy (...) w P. od 1979 roku. Pracodawca nie przekazał natomiast żadnej dokumentacji osobowej pracowników.

/pismo – k.14/

Opisany powyżej stan faktyczny Sąd ustalił głównie w oparciu o dokumenty zawarte w aktach organu rentowego oraz na podstawie zeznań wnioskodawcy. Treść świadectwa pracy z dnia 1 marca 1971 roku ze spornego okresu zatrudnienia oraz zeznania wnioskodawcy w sposób bezsprzeczny potwierdzają w ocenie Sądu, że wnioskodawca był zatrudniony w okresie wskazanym w świadectwie w Spółdzielni Pracy (...) w P. na stanowisku krawca miarowego w punkcie usługowym w pełnym wymiarze czasu pracy. W ocenie Sądu brak pieczętki imiennej osoby wystawiającej powyższy dokument nie może dyskwalifikować ważności świadectwa pracy. Należy zauważyć, że na świadectwie znajduje się pieczętka zakładu pracy, a samo świadectwo zostało wystawione zgodnie z obowiązującymi wówczas wymaganiami formalnymi. Wnioskodawca z uwagi na to, że nie dysponuje żadnymi innymi dokumentami osobowymi z tego okresu zatrudnienia (umowa o pracę, czy angaże), a przechowawca dokumentacji osobowej pracowników z tego zakładu wyjaśnił, iż dysponuje tylko szczątkową dokumentacją płacową pracowników od 1979 roku – podjął, jak się okazało bezskuteczne - próby ustalenia adresów zamieszkania innych pracowników, którzy mogliby potwierdzić jego zatrudnienia w spornym okresie. Grono osób, które mogłyby ewentualnie potwierdzić te okoliczności było zresztą ograniczone z uwagi na to, że część osób – kierownicy punktu usługowego, w którym pracował odwołujący – już nie żyją.

Zeznania wnioskodawcy, co do spornego okresu zatrudnienia, w kontekście jego wykształcenia (technik odzieżowy) i fakt wcześniejszego oraz późniejszego zatrudnienia także na stanowisku krawca, czynią w ocenie Sądu Okręgowego – wiarygodnym, że w spornym okresie pracował w Spółdzielni Pracy (...) w P. na stanowisku krawca miarowego w punkcie usługowym.

Organ rentowy nie zgłosił natomiast żadnych wniosków dowodowych w celu podważenia prawdziwości zeznań wnioskodawcy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie jest zasadne.

Stosownie do art. 173 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U z 2017 r. poz. 1383 ze zm.) dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r., którzy przed dniem wejścia w życie ustawy opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek, ustala się kapitał początkowy na dzień wejścia w życie ustawy.

Kapitał początkowy stanowi równowartość kwoty obliczonej według zasad określonych w art. 174 pomnożonej przez wyrażone w miesiącach średnie dalsze trwanie życia ustalone zgodnie z art. 26 ust. 3 dla osób w wieku 62 lat (ust. 2).

Zgodnie z art. 174 ust. 1 ustawy kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12.

Przepis ust. 2 art. 174 stanowi, że przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

- 1) okresy składkowe, o których mowa w art. 6;
- 2) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5;
- 3) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-3 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2, to jest w wymiarze nieprzekraczającym jednej trzeciej udowodnionych okresów składkowych.

W myśl ust. 3 w/w przepisu podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art. 15, 16, 17 ust. 1 i 3 oraz art. 18, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się przed dniem 1 stycznia 1999 roku.

Natomiast w myśl ust. 7 analizowanego przepisu do obliczenia kapitału początkowego przyjmuje się kwotę bazową wynoszącą 100 % przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w II kwartale kalendarzowym 1998 roku. Ustęp 8 powyższego przepisu stanowi, że przy obliczaniu kapitału początkowego część kwoty bazowej wynoszącej 24 % tej kwoty mnoży się przez współczynnik proporcjonalny do wieku ubezpieczonego oraz okresu składkowego i nieskładkowego osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku.

Z kolei z mocy art. 15 ust. 1 analizowanej ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych podstawę wymiaru emerytury i renty stanowi ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 tego samego przepisu przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok,

w którym złożono wniosek o emeryturę lub rentę, z uwzględnieniem ust. 6 i art. 176. Ust. 6 tego samego przepisu stanowi, że na wniosek ubezpieczonego podstawę wymiaru emerytury lub renty może stanowić ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe w okresie 20 lat kalendarzowych przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku, wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu.

Zgodnie z ust. 4 i 5 w celu ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty:

- 1) oblicza się sumę kwot podstaw wymiaru składek i kwot, o których mowa w ust. 3, w okresie każdego roku z wybranych przez zainteresowanego lat kalendarzowych,
- 2) oblicza się stosunek każdej z tych sum kwot do rocznej kwoty przeciętnego wynagrodzenia, ogłoszonej za dany rok kalendarzowy, wyrażając go w procentach, z zaokrągleniem do setnych części procentu,
- 3) oblicza się średnią arytmetyczną tych procentów, która, z zastrzeżeniem ust. 5, stanowi wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury lub renty,

oraz

- 4) mnoży się przez ten wskaźnik kwotę bazową, o której mowa w art. 19, przy czym wskaźnik wysokości podstawy wymiaru nie może być wyższy niż 250%.

W związku z treścią zacytowanych przepisów można stwierdzić, iż kwota kapitału początkowego zależy od długości udowodnionych okresów składkowych i nieskładkowych przebytych przed 1 stycznia 1999 rokiem, podstawy wymiaru oraz współczynnika proporcjonalnego do wieku ubezpieczonego, który służy do obliczenia tzw. części socjalnej.

Zgodnie zaś z ogólną zasadą wyrażoną w art. 116 ust. 1 postępowanie w sprawach świadczeń wszczyna się na podstawie wniosku zainteresowanego, chyba że ustawa stanowi inaczej. Na podstawie art. 129 ust. 1 świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu, z uwzględnieniem ust. 2.

Z kolei na podstawie ust. 2a dodanego do art. 15 z dniem 1 stycznia 2009 r., jeżeli nie można ustalić podstawy wymiaru składek w okresie pozostawania w stosunku pracy wskazanym do ustalenia podstawy wymiaru emerytury i renty, za podstawę wymiaru składek przyjmuje się kwotę obowiązującego w tym okresie minimalnego wynagrodzenia pracowników, proporcjonalnie do okresu podlegania ubezpieczeniu i wymiaru czasu pracy.

W świetle § 22 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. z 2011 r. Nr 237 poz. 1412) jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, środkiem dowodowym stwierdzającym okresy zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania oraz spółdzielczej umowy o pracę jest świadectwo pracy, zaświadczenie płatnika składek lub innego właściwego organu, wydane na podstawie posiadanych dokumentów lub inny dokument, w tym w szczególności: legitymacja ubezpieczeniowa, legitymacja służbowa, legitymacja związku zawodowego, umowa o pracę, wpis w dowodzie osobistym oraz pisma kierowane przez pracodawcę do pracownika w czasie trwania zatrudnienia.

W przedmiotowej sprawie kwestią sporną była okoliczność ustalenia wysokości kapitału początkowego ubezpieczonego przy uwzględnieniu okresu zatrudnienia w Spółdzielni Pracy (...) w P. od 15 stycznia 1970 roku do 30 stycznia 1971 roku. Organ rentowy uznał, że okres ten nie został wystarczająco udowodniony, bowiem przedłożone świadectwo pracy z dnia 1 marca 1971 roku nie spełnia wymogów formalnych – brak jest pieczętowanej osoby wystawiającej powyższy dokument.

Zdaniem Sądu wnioskodawca wykazał, że był zatrudniony w powyższym okresie w Spółdzielni Pracy (...) w P. na stanowisku krawca w pełnym wymiarze czasu pracy. Okoliczności te wynikają przede wszystkim z treści przedłożonego świadectwa pracy z dnia 1 marca 1971 roku oraz z zeznań wnioskodawcy.

Sąd mając na uwadze wszechstronne zbadanie sprawy zobowiązał organ rentowy do przeliczenia wysokości kapitału początkowego przy uwzględnieniu spornego zatrudnienia oraz przy przyjęciu, że w tym okresie wnioskodawca otrzymywał wynagrodzenie minimalne obowiązujące w j.g.u.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych dokonał stosownego wyliczenia i wysokość kapitału początkowego wnioskodawcy wyniosła na dzień 1 stycznia 1999 roku 135.929,42 zł przy uwzględnieniu okresów składkowych w wymiarze 31 lat 6 miesięcy i 5 dni. Przyjęcie za sporny okres minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w j.g.u. pozostało natomiast bez wpływu na podstawę wymiaru kapitału początkowego skarżącego – nadal najkorzystniejszy jest wskaźnik wysokości podstawy wymiaru z 10 kolejnych lat kalendarzowych, tj. z lat 1977 – 1986 w wysokości 76,75%.

Kierując się powyższym, Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 2 zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że ustalił wysokość kapitału początkowego wnioskodawcy na dzień 1 stycznia 1999 roku na kwotę 135.929,42 zł.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi ZUS wraz z aktami rentowymi.